

NOVETATS BIBLIOGRÀFIQUES

CHAVES, Rafael (Coord.): *Avances y perspectivas en la agenda de investigación en economía social*, CIRIEC-España, Revista de Economía Pública, Social y Cooperativa, nº 114, juliol de 2025

Està disponible la versió en línia d'un nou número, el 114, de 'CIRIEC-España, revista de economía pública, social y cooperativa' JCR Q3. El número és un monogràfic sobre "Avances i perspectives en l'agenda d'investigació en economia social", coordinat pel professor Rafael Chaves Ávila, editor de la revista i president de la Comissió Científica de CIRIEC-Espanya. Segons explica el professor Chaves, les últimes tres dècades han sigut testimoni d'avanços substancials en la investigació vinculada a l'economia social amb una prolífica producció. S'ha generat un corpus teòric i empíric potent i s'ha vertebrat una comunitat científica a nivell internacional entorn de grans societats científiques especialitzades en l'àmbit de l'economia social com CIRIEC-Internacional, CIRIEC-Espanya, EMES, l'Aliança Cooperativa Internacional o ISTR. Ja en 2006 la revista va publicar un primer monogràfic de balanç sobre l'activitat investigadora en economia social. Transcorreguts quasi 20 anys des de llavors, s'ha considerat oportú emprendre un nou monogràfic, actualitzant els principals avanços realitzats en este àmbit, els conceptes i teories emergents i quines principals línies d'investigació es perfilen com més prometedores i pertinents per a orientar futures investigacions. El nou monogràfic arreplega els resultats d'estos treballs: 12 articles panoràmics de la investigació en ESS, elaborats per 28 autors i autors procedents de 16 universitats d'Espanya, Itàlia i Llatinoamèrica. Nº disponible en: <https://ciriec-revistaeconomia.es/>

ANTUÑANO, Isidro; CABEZUELO, José Juan; MELIÁ, Elena; LÓPEZ, Erasmo; MONZÓN, José Luis y MIRANDA, Eduardo: *Contribución de los grupos empresariales de la Economía Social valenciana al empleo y el valor añadido*, CIRIEC-Espanya editorial, 2025

Aquesta investigació identifica i caracteritza amb detall els principals grups de l'economia social valenciana; quantifica les principals magnituds econòmiques, socials i laborals de dits grups, amb referència especial al seu valor afegit brut i al seu nivell d'ocupació, i aporta indicadors comparatius de volum, ocupació, productivitat i resultat després d'impostos. Els grups analitzats són Anecoop, Cajamar, Divina Seguros, Enercoop, Engrupo, Florida, Green Fruits, Grupo Social ONCE, Intercoop, Red Sanamente i Sorolla. La selecció s'ha realitzat a partir de la informació acumulada des de 2017 fins a l'actualitat en els successius Anuaris de l'Economia Social Valenciana elaborats per CIRIEC-Espanya per a la Generalitat. Els grups de la mostra sumen un total de 83.160 llocs de treball, amb una majoria de dones en cinc dels onze grups estudiats. El seu valor afegit brut assolí en 2023 els 2.453 milions d'euros, dels quals 2.015 milions corresponen a despeses de personal, és a dir, un 82,1% del valor afegit. Totes les entitats han obtingut en els anys estudiats un resultat econòmic després d'impostos positiu, que arriba de mitjana al 6,5% dels ingressos d'explotació.

ANTUÑANO, Isidro (Coord.). *Anuario de la Economía Social de la Comunitat Valenciana*, CIRIEC-Espanya editorial, 2025

CIRIEC-Espanya ha publicat una nova edició del seu Anuari de l'Economia Social de la Comunitat Valenciana, que a més estrena disseny i format per a adaptar-lo a un públic més ampli. L'Anuari ofereix una panoràmica completa i actualitzada del Cooperativisme i de les entitats del Tercer Sector valencià durant el període 2024-2025. El document combina, d'una banda, un seguiment detallat de l'actualitat institucional, econòmica i legislativa del sector i, d'altra banda, una àmplia col·lecció de 40 anàlisis de cas dedicats a cooperatives, societats laborals, associacions i fundacions amb seu a la Comunitat Valenciana. En la seua primera part, l'Anuari recopila els esdeveniments més significatius de l'any, entre els quals està la declaració per part de l'ONU del 2025 com a Any Internacional de les Cooperatives, l'aprovació del III Pla Fent Cooperatives, la publicació de la Guia per a la reconstrucció post-DANA o els homenatges i actes de reconeixement a entitats destacades. La segona part reuneix articles que celebren fites tan rellevants com els 25 anys del reconeixement oficial del CEGEA, els 50 anys d'Anecoop i Consum o el centenari d'Enercoop. La tercera part de l'Anuari aprofundeix, mitjançant estudis de cas, en la diversitat del teixit de l'economia social valenciana, abastant cooperatives en tots els sectors d'activitat, així com societats laborals, empreses socials, associacions i fundacions. Cada informe segueix una metodologia comuna que analitza l'estructura, l'activitat econòmica, l'ocupació, els valors, la intercooperació i la transparència de cada entitat. L'Anuari està disponible en: <https://ciriec.es/novedades-bibliograficas>

MONZÓN, José L.; GONZÁLEZ, Antonio y GALÁN, José: *Estudio sobre el impacto socioeconómico del cooperativismo en la Comunitat Valenciana. Año 2023*, CIRIEC-Espanya editorial, 2025

Aquest informe presenta una anàlisi exhaustiva del cooperativisme valencià a 31 de desembre de 2023. El seu objectiu central és establir les principals magnituds econòmiques i socials del sector, incloent-hi els comptes satèl·lit de les cooperatives no financeres. Per a això, els autors integren un ampli conjunt de fonts estadístiques –MITES, AEAT, INE, SEPE, federacions de cooperatives i bases de dades especialitzades– complementat amb un rigorós procés de depuració i contrastació, així com amb un treball de camp destinat a verificar l'activitat real de les entitats. L'estudi identifica 2.377 cooperatives actives a la Comunitat Valenciana en totes les branques econòmiques, que generen 62.889 llocs de treball directes, equivalents al 2,7% de l'ocupació total valenciana, el 3,27% de l'ocupació total assalariada i el 4,07% de l'ocupació assalariada del sector privat. Destaca el pes elevat de l'ocupació femenina, que arriba al 58,5% enfront del 46,4% d'ocupació femenina en el conjunt de l'economia Valenciana. Els socis i sòcies de les cooperatives radicades a la CV ascendeixen a 5.324.881, dels quals més de 2,6 milions són persones físiques residents en la regió. Així mateix, les vendes conjuntes ascendeixen a 9.495 milions d'euros, representant el 6,81% del PIB valencià. En conjunt, l'estudi subratlla la rellevància estructural del cooperativisme en l'economia valenciana, destacant la seua capacitat de creació d'ocupació estable, el seu pes territorial equilibrat i la seua notable contribució al desenvolupament econòmic i social regional. Estudi disponible en: <https://ciriec.es/novedades-bibliograficas>

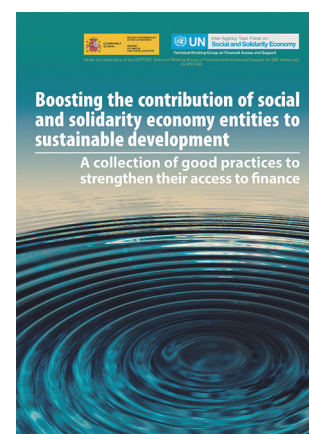
LÓPEZ, Erasmo y MIRANDA, Eduardo (Coords.), *Congreso Internacional de Economía y Derecho de la Empresa Agroalimentaria y Cooperativa (CIEDEAC). Actas del Congreso, CEGEA, 2025*

El Centre d'Investigació en Gestió d'Empreses (CEGEA) de la Universitat Politècnica de València (UPV) ha publicat les Actes del Congrés Internacional CIEDEAC, que tingué lloc els dies 30 i 31 de gener de 2025 a la UPV. Amb aquest Congrés es tanca el cicle d'actes organitzats en el marc del 25é aniversari del reconeixement del CEGEA com a estructura pròpia de dita universitat. El CIEDEAC va representar un fita en la història del CEGEA. Va oferir un espai d'intercanvi i aprenentatge sobre les últimes tendències, investigacions i pràctiques en economia i dret aplicades a l'empresa agroalimentària, i s'hi presentaren també les contribucions del CEGEA al desenvolupament del coneixement i la formació en aquests camps. De les diferents intervencions i de la lectura de les comunicacions es pot concloure que l'agroalimentari és un sector veritablement estratègic i que és –i ha de ser– competitiu i sostenible per a tindre futur. Es tracta d'un sector que afronta importants reptes, com són, entre d'altres, un context permanent de riscos i incerteses; un marc regulatori complex, i la reduïda dimensió d'un bon nombre d'explotacions.

MESEGUER, Víctor (Comp.): *Boosting the Contribution of Social and Solidarity Economy Entities to Sustainable Development, UNTFSSE i Minist. de Treball i Economia Social, 2025*

Aquest llibre ofereix una valuosa recopilació de bones pràctiques internacionals per a enfortir l'accés al finançament de les entitats de l'economia social i solidària (ESS). Coordinat per Víctor Meseguer i elaborat sota la direcció tècnica del Grup de Treball sobre Accés i Suport Financer de la Task Force de les Nacions Unides sobre ESS (UNTFSSE), l'informe combina rigor analític i una visió global de les polítiques públiques que impulsen l'economia social com a motor del desenvolupament sostenible. L'obra, realitzada amb el suport d'UNCTAD i amb la contribució del Ministeri de Treball i Economia Social del Govern d'Espanya, ofereix una panoràmica d'experiències exitoses a Europa, Amèrica, Àfrica i Àsia, mostrant com els marcs legals, els instruments financers innovadors i les aliances públicoprivades poden potenciar el paper de cooperatives, mutualitats, fundacions i empreses socials. Davant els desafiaments d'accés al finançament, l'Informe proposa mecanismes com les finances d'impacte, el blended finance i els bons d'impacte social, juntament amb polítiques públiques que incentiven la inversió responsable i sostenible.

RICHEZ-BATTESTI, Nadine et BIDET, Eric: *L'Innovation sociale. Expérimenter et transformer à partir des territoires, 2024*

Hi ha nombrosos exemples d'innovació social. Quan estan impulsats per actors de l'economia social i solidària permeten als ciutadans reapropiar-se dels reptes de la transició i construir junts respostes adequades. Menys coneguda que la innovació tecnològica, la innovació social consisteix a elaborar noves respostes a necessitats socials poc o mal satisfetes, implicant la participació i la cooperació dels actors interessats, en particular els usuaris i els consumidors. Basada en l'experimentació, es desenvolupa de manera diversificada, però sempre de forma col·lectiva. És el resultat d'una mobilització social i d'una acció col·lectiva. Encara una promesa de canvi, alimenta noves narratives i dona forma a imaginari solidaris que necessitem més que mai. Els autors d'aquesta obra recopilen ací els coneixements disponibles sobre aquest tema, il·lustrats amb nombroses iniciatives reals, i exploren les condicions perquè la innovació social es desenvolupi encara més àmpliament.

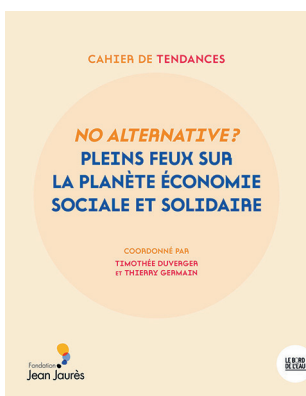

PÉREZ, Colombia (Ed.): Revista 'Cooperativismo & Desarrollo', número especial 50 aniversario, Universidad Cooperativa de Colombia - Instituto INDESCO, 2025

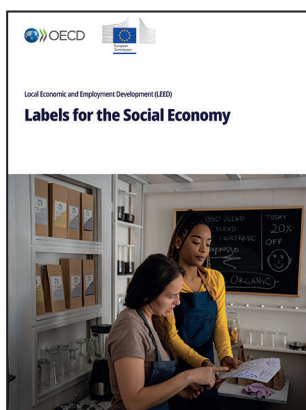
La revista 'Cooperativismo & Desarrollo', que edita la Universitat Cooperativa de Colòmbia, complix el seu 50 aniversari (1975-2025), tota una fita acadèmica i cultural que permet reconèixer la trajectòria d'una publicació que ha acompanyat els debats, transformacions i desafiaments del cooperativisme i l'economia social i solidària a Colòmbia i en el món. Al llarg d'estes cinc dècades, la revista s'ha consolidat com un espai de reflexió crítica i producció de coneixement en el qual conflueixen les veus d'acadèmics, dirigents, líders socials i actors comunitaris que han aportat a la construcció d'una cultura cooperativa i solidària en diferents contextos. El número 50 compila 10 articles, que pels seus autors, rellevància històrica o pertinència acadèmica representen fites en la memòria institucional i en el pensament solidari. Entre ells es troben històriques aportacions intel·lectuals de figures emblemàtiques com Gabriel García Márquez i Orlando Fals Borda. El número es troba disponible en: <https://revistas.ucc.edu.co/index.php/co/issue/view/356>

DUVERGER, Timothée et GERMAIN, Thierry (Coord.): *No alternative ? Pleins feux sur la planète économie sociale et solidaire*, Fondation Jean Jaurès / Le Bord De L'eau, 2025

Mentre es multipliquen les tensions, les pors i, sobretot, la impotència, només sembla haver-hi una eixida possible: la competència desmesurada i els sacrificis individuals. No obstant això, existixen alternatives i, entre elles, l'economia social i solidària (ESS) és una de les més antigues, però també una de les més fructíferes. A tot el món, els seus actors desenvolupen, ahir com hui, altres maneres de produir, compartir, protegir o innovar, al servei de l'ésser humà i del planeta. Amb motiu del Fòrum Global de l'Economia Social (GSEF 2025) celebrat el mes d'octubre passat a França, la Fundació Jean-Jaurès, la ciutat de Bordeus i Upcoop conviden a través d'este llibre a descobrir als actors, les idees, els llocs i les pràctiques que construeixen cada dia, en els cinc continents, esta alternativa tan important i més viva que mai. Entre els autors d'esta obra col·lectiva figuren Rafael Chaves Ávila, Miguel de la Fuente, Simel Esim, Benoît Hamon, David Hiez, Carmen Marcuello, Marguerite Mendell, Victor Meseguer, Leandro Morais i Barbara Sak.

OECD/EUROPEAN UNION: *Labels for the Social Economy, Local Economic and Employment Development (LEED)*, OECD Publishing, Paris, 2025

L'OCDE ha publicat una nova guia en anglés titulada 'Labels for the Social Economy', elaborada en col·laboració amb la Unió Europea. Segons s'explica en l'esmentada guia, els segells o certificats poden ajudar a identificar les entitats de l'economia social a través de les seues diferents formes jurídiques, augmentant la seua visibilitat davant els responsables polítics, els consumidors i els propis agents. Això pot facilitar l'accés al finançament, a incentius fiscals i als mercats. La guia classifica les etiquetes o segells en tres grans categories: els específics per a l'economia social, disponibles únicament per a estes empreses i organitzacions (exemples: l'acreditació ESUS -Entreprise Solidaire d'Utilité Sociale- a França o el segell d'Empresa Cooperativa Social a Grècia); certificats d'impacte més ampli, que no s'apliquen exclusivament a l'economia social, i certificacions per a instruments financers, que inclouen identificatius de finances solidàries, finances d'impacte o finances sostenibles.